

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319010600
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1319010600.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a sudcov JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Danice Veselovskej v trestnej veci obžalovaného P. A. Z., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona, o odvolaní poškodeného P. S. T., proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 3T/81/2019-167 zo 17. decembra 2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. mája 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o škode vo vzťahu k poškodenému P. S. T.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, § 287 ods. 1 Trestného poriadku sa obžalovanému P. A. Z. nar. XX.XX.XXXX vo T., trvale bytom Z. D. XXXX/XX, F., adresa na doručovanie: D. XX, F., u k l a d á povinnosť nahradiť poškodenému P. S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. - K., B. XXX/X, nemajetkovú ujmu vo výške 1000,-€ (jedentisíc eur).

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava III, rozsudkom sp. zn. 3T/81/2019 zo dňa 17.12.2019, právoplatným do viny a trestu dňa 18.12.2019, bol obžalovaný P. A. Z. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 odsek 1, odsek 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona, tom skutkovom základe, že

dňa 25.4.2018 v čase o 17:45 hod. na ceste 1/61 v katastrálnom území Senec v smere na obec Blatné viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia zelenej farby EČ: T.-XXX AF, pričom v rozpore s ustanovením § 4 odsek X písmeno c) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho narazil prednou časťou svojho vozidla do cyklistu S. T. jazdiaceho tým istým smerom, ktorý vplyvom nárazu spadol na prednú kapotu a čelné sklo vozidla, následne spadol na vozovku a utrpel zlomeninu bedrovej jamky vľavo, ktorá si vyžiadal liečenie s priemernou a primeranou dĺžkou v trvaní 3 mesiace, počas ktorých bol krátkodobu hospitalizovaný a bol odkázaný na pomoc inej osoby pri obliekaní, dennej hygiene a obstarávaní prostriedkov dennej obživy.

Podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona, § 56 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/, písm. k/, písm. l/ Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona mu bol uložený peňažný trest vo výške 800,-€ (osemsto eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený súd obžalovanému uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obžalovanému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd zaviazal obžalovaného nahradiť poškodenej spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s., so sídlom Bratislava, Panónska cesta 2, škodu vo výške 3.206,16 Eur.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku súd poškodeného P. S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. - K., B. XXX/X s nárokom na náhradu škody odkázal na civilné konanie.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote uvedenej v ustanovení § 309 Trestného poriadku odvolanie poškodený Ing. S. T., ktoré v jeho mene odôvodnil splnomocnenec JUDr. Jakub Mandelík.

Splnomocnenec poškodeného v dôvodoch odvolania, doručených prvostupňovému súdu dňa 19.12.2019 (čl. 164-165), primárne uviedol, že „rozsudok napáda vo výroku o náhrade škody poškodeného, v zmysle ktorého ho súd odkázal na civilný proces. Poškodený sa domáha, aby Krajský súd v Bratislave napadnutý rozsudok podľa § 322 ods. 3 TP zmenil tak, že poškodenému prizná odškodnenie titulom nemajetkovej ujmy, resp. aby napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody poškodeného v zmysle § 321 ods. 1, písm. f) TP zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa.“

V odôvodnení ďalej poukázal na § 8 ods. 2 zákona č. 274/2017 o obetiach trestných činov s konštatovaním, že v zmysle trestnoprávnej teórie do rozsahu trestného konania neodmysliteľne patrí (odhliadnuc od zistenia či sa stal skutok, ktorý možno považovať za trestný čin, zistenia páchatela, uloženia a vykonania trestu či ochranného opatrenia) aj meritórne rozhodnutie o nároku poškodených na náhradu škody spôsobenej trestným činom. K uvedenému doplnil: „Náhradou škody už v adhéznom konaní sa inter alia zamedzí tzv. sekundárnej viktimizácii poškodených. Ak totiž súd v zmysle § 288 ods. 1 TP odkáže poškodených s ich nárokmi na civilný proces, dochádza k neúmernemu a nadbytočnému zaťažovaniu obete trestného činu. Poškodený bude v rámci rozsiahleho dokazovania v civilnom konaní konfrontovaný s vinníkom dopravnej nehody, s priebehom nehodového deja a s traumatizujúcimi zážitkami spojenými so samotnou liečbou po úraze, čo v ňom môže opakovane vyvolať neprijemné, frustrujúce až depresívne stavy.“

Splnomocnenec nesúhlasí s konštatovaním prvostupňového súdu, ktorý poškodeného P. S. T. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces, že meritórne rozhodnutie o jeho nároku by bolo možné vydať len po vykonaní ďalších dôkazov, ktoré by však presahovali potreby trestného stíhania a zároveň by aj trestné stíhanie predĺžili. K tomuto dodal: „S uvedeným tvrdením sa nemôžeme stotožniť vzhľadom na skutočnosť, že prvoinštančný súd mohol rozhodnúť aj o časti uplatneného nároku, bez vykonania ďalšieho rozsiahleho dokazovania. Takéto rozhodnutie o časti uplatneného nároku by nezakladalo prekážku veci rozhodnutej, pokiaľ vo zvyšnej časti odkáže na civilný proces.“ Upriamil pozornosť na uznesenie Najvyššieho súdu v ČR zo dňa 25.5.2017, sp. zn. 25Cdo/1689/2017 k čomu dôvodil: „... Z prezentovaného rezultuje, že pokiaľ má súd v trestnej veci za preukázaný základ nároku uplatneného v adhéznom konaní, môže ho priznať do výšky, o ktorej nemá pochybnosti, a so zvyšným nárokom odkázať poškodených na civilné konanie. Poškodený je presvedčený, že identickým spôsobom mohol postupovať aj Okresný súd Bratislava III, aby sa zabezpečila aspoň čiastočná satisfakcia za zásah do osobnostných práv, a aby poškodený nebol vystavená druhotnej viktimizácii.“

Preskúmaná trestná vec bola krajskému súdu predložená predkladacou správou dňa 31.01.2020.

Pred vykonaním verejného zasadnutia odvolací súd vyzval splnomocnenca poškodeného, aby súdu ozrejmil a z dokladoval, či poškodenému bola ním žiadaná škoda uhradená (aj čiastočne) s označením titulu úhrady a či došlo k dohode o uhradení požadovanej nemajetkovej ujmy, keďže obhajca obžalovaného na hlavnom pojednávaní prehlásil, že o tejto bude dodatočne jednané.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu, ktorá kópia písomností bola obžalovanému a jeho obhajcovi doručená na vedomie, obhajca rozviedol, že poškodenému P. S. T. bolo zo strany zodpovedného poisťovateľa z povinného zmluvného poistenia plnené v nasledovnom rozsahu: z titulu bolestného mu bola vyplatená suma 2.481,-€ a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia suma 2.026,-€, avšak k úhrade nemajetkovej ujmy nedošlo a to napriek opakovaným výzvam voči obžalovanému a jeho obhajcovi.

Na verejné zasadnutie sa nedostavil obžalovaný P. A. Z. a ani jeho obhajca, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili podaním doručeným súdu dňa 18.05.2020, ktorého súčasťou je aj súhlas obžalovaného s vykonaním verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti a tiež súhlas, aby bolo zasadnutie vykonané aj v neprítomnosti jeho obhajcu JUDr. Radoslava Ulianka.

V písomnom podaní obžalovaný spolu s obhajcom poskytli súdu svoje vyjadrenie, kedy v čl. II obhajca konštatoval, že poškodenému bolo zo strany obžalovaného a jeho poistného plnenia z PZP uhradená suma 4.507,00,-€ z toho: z titulu bolestného suma 2.481,-€ a z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia suma 2.026,-€, ktoré skutočnosti súd prvého stupňa zohľadnil ako aj „značnú mieru zavinenia samotného poškodeného na predmetnej dopravnej nehode“, čo má preukazovať zníženie trestu obžalovanému oproti zákonnej trestnej sadzbe za žalovaný trestný čin ako aj oproti prvotne vydanému trestnému rozkazu. Ďalej v čl. III. dôvodil: „Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy poškodeného, ktorý vzniesol právny zástupca poškodeného v tomto trestnom konaní, nebol nijako logicky ani právne zdôvodnený, najmä vo vzťahu ku skutočnostiam uvedeným v bode II. Keďže sa však obžalovaný s poškodeným vzájomne poznali, čo prezentovali pred hlavným pojednávaním konaným v tejto veci, boli sme ochotní rokovať o prípadnom mimosúdnom vyriešení tohto nároku, a to napriek tomu, že sa obžalovanému javil ako nedôvodný, ba dokonca čisto špekulatívny. Je pravdou, že obhajcu obžalovaného kontaktoval opakovane právny zástupca poškodeného so snahou o mimosúdne vysporiadanie tohto nároku, avšak poškodený odvolaciemu súdu z nám neznámych príčin neuviedol, že tento pokus o kontakt nasledoval až po podaní odvolania poškodeného v tejto veci, ktoré poškodený prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal hneď nasledujúci deň po hlavnom pojednávaní a vynesení odsudzujúceho rozsudku v tejto veci. Takéto konanie poškodeného považuje obžalovaný za neseriózne a značne prekvapivé, najmä ak uvážime, že toto odvolanie bolo podané hneď prvý deň plynutia zákonnej 15 dňovej lehoty, bez akejkoľvek predchádzajúcej snahy o mimosúdnu dohodu. Z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu neuznávania tohto nároku poškodeného, nedošlo zo strany obžalovaného k akceptácii výzvy poškodeného na mimosúdne rokovanie.“

Na podklade uvedeného požiadal, aby súd odvolanie poškodeného ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku, zamietol.

Na verejnom zasadnutí, po podaní správy o stave veci so zameraním sa na otázky, ktoré je nutné riešiť, bol splnomocnenec poškodeného vyzvaný, aby konkrétnejšie ozrejmil podklad pre uplatňovaný nárok na nemajetkovú ujmu, k čomu splnomocnenec predniesol: „K dôvodom odvolania uvádzame, že odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia zohľadňuje len akútne a trvalé somatické následky na zdraví poškodeného, nezohľadňuje však zásah do jeho nemajetkovej a osobnostnej sféry. Máme za to, že je potrebné zohľadniť ďalšie rozsiahle následky dopravnej nehody na zvyšný život poškodeného ako aj to, že po dopravnej nehode bol pripútaný 4 mesiace na lôžko, nemohol vykonávať základné hygienické potreby ani ďalšie bežné činnosti v domácnosti a bol odkázaný výlučne na pomoc blízkych. Poškodený nemôže a ani nebude môcť prežívať svoj život spôsobom zodpovedajúcim jeho veku, je výrazne obmedzený v aktivitách, ktoré sú bežné pre človeka v dôchodkovom veku. Za týmto účelom navrhujem výsluch poškodeného, ktorý sa bližšie vyjadrí k následkom dopravnej nehody do jeho osobnostnej sféry. A k samotnému vyjadreniu obhajcu odsúdeného zo dňa 18.05.2020 uvádzame, že si nie sme vedomí žiadneho špekulatívneho konania z našej strany, práve naopak konanie obžalovaného považujeme za špekulatívne, keďže na hlavnom pojednávaní vyjadroval úmysel nahradiť nemajetkovú formu, čo deklaroval nielen v súdnej miestnosti, ale aj pred súdnou miestnosťou v rozhovore s poškodeným. To, že odvolanie bolo podané v prvý deň lehoty, nemá žiadny vplyv na morálne posúdenie konania poškodeného, zdôrazňujeme pritom že išlo o deň 18.12.2019, čiže v čase pred vianočnými sviatkami a zároveň zdôrazňujeme skutočnosť, že obhajca obžalovaného sa vyjadril, že mimosúdne rokovania budú prebiehať až po novom roku. Odvolanie preto bolo podané za účelom ochrany práv poškodeného, s plánovaným využitím dispozičného oprávnenia. Poukazujeme tiež na frekventovanú snahu o komunikáciu s obhajcom obžalovaného, čiže odsúdeného, ktorá bola buď bez odozvy, ďalej so záverom, že sa nám ozvú a nakoniec s tým, že obhajca sa nevie so svojím klientom spojiť. Konanie obžalovaného nakoniec dotvára vyjadrenie, ktoré bolo doručené na súd v deň verejného zasadnutia bez prechádzajúceho kontaktu s poškodeným.“

Vzhľadom na prednesené odvolací súd dospel k záveru, že pristúpi ku konaniu podľa § 326 ods. 5 Trestného poriadku a v danom smere doplní dokazovanie výsluchom poškodeného P. S. T., ktorý na otázky položené mu odvolacím súdom uviedol: „Pred dopravnou dohodou som mal normálne život,

normálne som chodil, komunikoval, pohyboval som sa, po dopravnej nehode ležal som v nemocnici, kde mi lekári povedali, že aby som si zapísal nový rodný list, že tá dopravná nehoda bola taká špatná, nevedel som či budem chodiť. Teraz keď idem po ceste, alebo prechádzam sa 3-4 krát pozerám, či ide auto, bojím sa, po ceste nechodím, len po chodníku. Pred očami mam vlastne fotografie, ktoré spravila polícia, kde je dokumentovaný rozbitý bicykel zozadu, rozbitá helma. Keby som nemal helmu som zabýť.“

Na otázku predsedníčky senátu ako od času prepustenia z nemocnice 9.5. prebiehala liečba a rekonvalescencia, svedok uviedol: „mal som barle pod pažami, potom barle na ruky, potom vychádzkovú palicu, mal som šťastie, že organizmu to dobre prijal, zrástlo sa to a nemusel som byť operovaný. Približne po 6 mesiacoch som začal postupne našľapovať. Počas rekonvalescencie som prevažne ležal a sedel. Starali sa o mňa manželka - zo začiatku, potom teda a moje deti. Som rád, že som tú dopravnú nehodu prežil.“

Na otázku členky senátu, aby pomenoval svoje emócie po dopravnej nehode a v súčasnosti, povedal: „ja sa bojím prechádzať cez cestu, viackrát sa pozriem a mám strach. Myslím, že ten strach sa postupom času tlmí, nejde to k horšiemu, ale stále to trvá, pretože stále mám nehodu pred očami.“

Na otázku členky senátu uviedol: „ja keď potrebujem ísť do obchodu nakúpiť, jazdím na bicykli, ale nie ďaleko a zásadne jazdím po chodníku.“

Splnomocnenec poškodeného požiadal, aby sa vyjadril, ako prebiehal kontakt obžalovaného s ním po nehode, k čomu povedal: „asi po 7 dňoch mi obžalovaný do nemocnice telefonoval, kde sa mi ospravedlnil, a keď som mu naznačil, že by sa mohol prísť za mnou pozrieť povedal, že do Skalice je to pre neho ďaleko. Toto bolo jediné ospravedlnenie obžalovaného a to len telefonicky.“

Po doplnení dokazovania boli procesné strany vyzvané, aby predniesli záverečný návrh a odznelo:

Splnomocnenec poškodeného predniesol: „ja považujem náš návrh na priznanie nemajetkovej ujmy za dôvodný, čo bolo preukázané aj dnešným výsluchom pána poškodeného, je zrejmé, že následky pretrvávajú najmä v psychickej sfére, pretože nehoda sa mu stále v spomienkach vracia. Následky zanechalo aj konanie samotného obžalovaného, ktoré neposkytlo poškodenému satisfakciu a nedokázal sa s nehodou zmieriť napriek tomu, že obžalovanému odpustil a chcel s ním nadviazať normálny vzťah. V súlade s uvedeným preto navrhujeme, aby súd rozhodol tak, ako bolo navrhnuté v našom odvolaní a teda priznal poškodenému nárok nemajetkovej ujmy.“

Poškodený P. S. T. sa pripojil k vyjadreniam a prednesu splnomocnenca.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry ponechala rozhodnutie na úvahu súdu.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku Ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu, uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

Podľa § 46 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku

(1) Poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch ustanovených týmto zákonom sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, predkladať dôkazy, nazerať do spisov a preštudovať ich, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní alebo o dohode o priznaní viny a prijatí trestu, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Poškodený má právo sa kedykoľvek v priebehu trestného konania informovať o stave trestného konania. Informáciu poskytne orgán činný v trestnom konaní alebo

súd, ktorý vo veci koná; na tento účel sa poškodenému poskytnú potrebné kontaktné údaje. Informácia o stave konania sa neposkytne, ak by poskytnutím takej informácie mohol byť zmarený účel trestného konania.

(3) Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

Podľa § 307 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť

a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,

b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe,

c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,

d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí.

(2) Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Podľa § 308 ods. 1 Trestného poriadku V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Na základe podaného odvolania, odvolací súd primárne skúmal, či nie sú dané podmienky pre niektoré z rozhodnutí uvedených v ustanovení § 316 Trestného poriadku a keďže zistil, že nie sú dané, podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadnúc pritom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, pričom zistil, že odvolanie poškodeného je dôvodné.

Zo spisového materiálu je zistiteľné, že na obžalovaného P. A. Z. bola podaná obžaloba Okresnou prokuratúrou Bratislava III, dňa 26.07.2019 pod č.k. 1Pv 295/18/1103-12, prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.12.2019 obžalovaný P. A. Z. urobil vyhlásenie o vine (§ 257 ods. 1 Trestného poriadku) a preto súd v rozsahu priznania obžalovaného dokazovanie nevykonával. Súd prvého stupňa nerozhodol ani o vykonaní dokazovania v súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu škody.

Vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, voči ktorému odvolanie podal len poškodený po porade s o svojím splnomocnencom domáhajúc sa priznania nemajetkovej ujmy.

Dokazovanie ohľadne uplatneného nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, doplnil odvolací súd v rozsahu ako je vyššie rozvedené.

Poškodený P. S. T. uplatnil nárok na náhradu škody riadne a včas, tj. škodu uplatnil v prípravnom konaní dňa 19.03.2019, do skončenia vyšetrovania, pričom z jeho návrhu (čl. 77) je zrejmé, že uplatnil škodu z povinného zákonného poistenia motorového vozidla obžalovaného P. A. Z. a to podľa znaleckého

posudku vypracovaného Prof. MUDr. Jozefom Lohnertom, pričom zároveň uviedol, že si uplatňuje aj nemajetkovú ujmu vo výške 2.000,-€ z dôvodu, že dopravná nehoda výrazne zasiahla do jeho každodenného života.

Ako už bolo vyššie v tomto rozhodnutí predznačené, poškodený podal odvolanie voči rozsudku z dôvodu, že prvostupňový súd ho s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy odkázal na civilný proces, pričom podľa § 287 Trestného poriadku obžalovaného zaviazal nahradiť poškodenej spoločnosti Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s., škodu vo výške 3.206,16,-€.

Vzhľadom k uvedenému krajský súd zameral a obmedzil svoju prieskumnú povinnosť len ohľadne výroku, ktorým bol poškodený s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy odkázaný na civilný proces.

K danému pripomína, že význam adhézneho konania spočíva v tom, že umožňuje poškodenému, aby bol súčasne s trestným stíhaním obžalovaného objasnený jeho nárok na náhradu škody, ktorou sa rozumie v zmysle vymedzenia § 46 ods. 1 Trestného poriadku ublíženie na zdraví, majetková škoda, morálna škoda alebo iná škoda, teda ujma na majetku alebo reálny úbytok na majetku alebo na právach poškodeného alebo iná jeho ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s trestným činom, bez ohľadu na to, či ide o škodu na veci alebo na právach, pokiaľ mu bola spôsobená stíhaným skutkom škoda, a aby poškodený dosiahol, že mu bude zároveň s rozhodnutím o podanej obžalobe prisúdená náhrada škody. O nároku na náhradu škody rozhoduje súd na hlavnom pojednávaní len ak sú súčasne splnené podmienky a to, že nárok na náhradu škody bol v trestnom konaní uplatnený včas a riadne uplatnený, že súd po otvorení hlavného pojednávania nerozhodol o tom, že nepripúšťa určitú osobu ako poškodeného v trestnom konaní, prípadne že poškodený sa nevzdal svojich procesných práv, ktoré mu trestný poriadok ako poškodenému priznáva.

Pokiaľ ide o výrok prvostupňového súdu, ktorým poškodeného P. S. T. s uplatneným nárokom na nemajetkovú ujmu odkázal na civilný proces, tak podľa názoru odvolacieho súdu, po doplnení dokazovania v tomto smere, toto rozhodnutie nezodpovedá stavu veci a zákonu, ktorá okolnosť bola dôvodom kasačného výroku vo vzťahu k tomuto okresným súdom prijatému výroku.

Vo veci konajúci senát nadriadeného súdu, pri rozhodovaní o o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý si poškodený uplatnil vychádzal z rozhodovacej činnosti súdov v obdobných prípadoch a to najmä z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1To/10/2011 a tiež tunajšieho súdu sp. zn. 4To/72/2019.

Odvolací súd dodáva, že vzhľadom na definíciu pojmu škoda uvedenú v ustanovení § 46 ods. 1 Trestného poriadku sa povinnosť rozhodnúť o nej v odsudzujúcom rozsudku, ak bol nárok riadne uplatnený, vzťahuje na škodu majetkovú, morálnu a inú ako aj na porušenie, či ohrozenie iných zákonných práv alebo slobôd poškodeného.

Je zjavné, že trestnoprávny pojem "škoda" je obsahovo širší a obsiahlejší ako pojem "škoda" v práve súkromnom. Trestné právo nazerá na definíciu pojmu škoda ako na protiprávny zásah do materiálnych aj nemateriálnych práv, pričom výsledkom takéhoto zásahu môže byť nielen ujma materiálna (majetková), ale aj ujma nemateriálna, teda ujma či škoda, ktorá sa neprejaví vo sfére materiálnej, ale vo sfére inej tvorenej všetkými ostatnými právami inej, nie materiálnej, povahy, ktorým právny poriadok priznáva ochranu a ich porušenie sankcionuje. Pokiaľ ide o imateriálny charakter zákonom chránených práv (v danom prípade právo na ochranu osobnosti človeka, najmä ochranu jeho zdravia v zmysle § 11 Občianskeho zákonníka), možno takúto nemajetkovú ujmu, ktorá takýmto porušením vznikla, peňažne len zmierniť, v žiadnom prípade však nie reparaovať, nakoľko to s ohľadom na charakter týchto práv nie je možné. Aj ťažkú ujmu na zdraví je len s ťažkosťami možné ohodnotiť peniazmi a podstatou nemajetkovej ujmy ani nie je stanoviť jej hodnotu, úlohou je len zmierniť následky takéhoto konania pre postihnutého takouto ujmu. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka poskytuje právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej jednotlivcovi na jeho zdraví. Je nepochybné, že ťažkou ujmu na zdraví, ktorá bola poškodenému spôsobená konaním obžalovaného predstavuje istý stupeň zásahu do práva na súkromie dotknutej osoby, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, zvlášť keď na určitú, i keď obmedzenú dobu, bol odkázaný na pomoc rodinných príslušníkov (čiastočne pri hygiene a najmä pri obstaraní potrieb dennej obživy.

Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej sa domáha poškodený v prejedávanej veci môže súd podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (satisfakcie) je vždy existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jej trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba.

Výšku náhrady zadosťučinenia (nemajetkovej ujmy) určí následne súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Občiansky zákonník žiadnu maximálnu ani minimálnu hranicu výšky zadosťučinenia v peniazoch nestanovuje. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou úvahy súdu, ktorý sa pri tejto úvahe musí riadiť dvoma v zákone taxatívne stanovenými kritériami (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka - závažnosť ujmy a okolnosti prípadu) a z týchto musí pri svojom rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzať.

Krajský súd dospel k záveru, že obžalovaný P. A. Z. porušením dôležitej povinnosti, v rozpore s ustanovením § 4 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, nevenujúc sa plne vedeniu vozidla, narazil jeho prednou časťou do cyklistu - poškodeného P.. S. T. a tomuto spôsobil zranenia popísané v skutkovej vete obžaloby, ktoré boli znalcom v znaleckom posudku zhodnotené ako ťažká ujma na zdraví, ktoré zranenie si vyžiadalo krátku hospitalizáciu (podľa znalca nezvyčajne krátku v dĺžke 15 dní), pričom počas hospitalizácie (od 28.04.2018 -09.05.2018) bol zásadným spôsobom obmedzený v obvyklom spôsobe života. Mohol sa od 11.06.2018 pohybovať za pomoci vysokých (nemeckých) bariel, od 30.07.2018 za pomoci francúzskych bariel s odporúčaním 100% nášľapu na chodidlo. Podľa znaleckého posudku, po prepustení z nemocnice poškodený vyžadoval pomoc inej osoby pri obliekaní, menej pri osobnej hygiene a najmä pri obstarávaní prostriedkov dennej obživy. Počas rekonvalescencie mu bol odporúčaný prevažne pokoj na lôžku.

Poškodený pred odvolacím súdom vypovedal, že pred dopravnou nehodou žil normálnym životom, chodil a pohyboval sa aj na bicykli, ale po nehode sa pri jazde na bicykli necíti bezpečne, dáva si väčší pozor aj keď ide pešo, po ceste bicyklom nechodí, len po chodníku, pretože sa bojí.

K rekonvalescencii, po prepustení z nemocnice (k čomu znalec skonštatoval, že hospitalizácia trvala neštandardne krátko - len 15 dní), poškodený vypovedal, že sa pohyboval najprv za pomoci bariel pod pažami, potom za pomoci bariel na ruky a nakoniec za pomoci palice, pričom až po 6 mesiacoch začal postupne nášľapovať na celé chodidlo. Počas doliečenia prevažne ležal a sedel, starala sa o neho manželka a neskôr deti.

Na položené otázky doslova uviedol „ja sa bojím prechádzať cez cestu, viackrát sa pozriem a mám strach. Myslím, že ten strach sa postupom času tlmí, nejde to k horšiemu, ale stále to trvá, pretože stále mám nehodu pred očami. Ja keď potrebuje ísť do obchodu nakúpiť, jazdím na bicykli, ale nie ďaleko a zásadne jazdím po chodníku.“

V trestnom konaní bolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že pri dopravnej nehode, ktorú výlučne zaviniol obžalovaný P. A. Z. a poškodený na nej nemal ani čiastočnú mieru zavinenia, boli poškodenému spôsobené zranenia, ktoré znalec posúdil ako ťažkú ujmu na zdraví, kedy bol poškodený zásadným spôsobom obmedzený v obvyklom spôsobe života, najmä tým, že sa mohol určitý čas pohybovať len s pomocou zdravotníckych pomôcok a vyžadoval pomoc inej osoby pri obliekaní, menej pri osobnej hygiene a najmä pri obstarávaní a príprave prostriedkov dennej obživy. Poškodenému bolo odporúčané, aby mal počas rekonvalescencie prevažne pokoj na lôžku, čo dodržiaval.

Poškodenému P.. S. T. bola spôsobená ťažká ujma na zdraví (§ 123 Trestného zákona), tj. ujma na jeho práve na zdravie, pričom psychické problémy z prežitej dopravnej nehody pretrvávajú doposiaľ a teda táto nehoda zanechala na duševnom zdraví poškodeného negatívny vplyv.

Krajský súd pri preskúmaní uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu za spôsobenie ťažkej ujmy na zdraví v dôsledku protiprávneho konania obžalovaného P.. A. Z., prihliadol na vyššie uvádzané a rozvedené skutočnosti a dospel k záveru, že je namieste aby bola poškodenému priznaná aj nemajetková ujma, ktorej účelom je do istej miery kompenzovať, najmä v súčasnosti pretrvávajúcu

traumu z nehody a v dôsledku nej existujúce obavy poškodeného pri jazde na bicykli v rámci cestnej premávky, ktoré sa u neho nevyskytovali pred dopravnou nehodou a preto sumu 1.000,-€, ktorú poškodenému priznal z titulu nemajetkovej ujmy, považuje za primeranú. V kontexte s uvedeným, odlišne od názoru uvedeného vo vyjadrení obžalovaného doručeného tunajšiemu súdu dňa 19.05.2020, odvolací súd nenachádza z pripojeného spisu žiaden podklad na konštatovanie, že odsudzujúcim rozsudkom súd „zohľadnil značnú mieru zavinenia samotného poškodeného na predmetnej dopravnej nehode“, ktoré tvrdenie obhajoby považuje za rozporné s vyhláseným rozsudkom, ktorým bol obžalovaný P.. A. Z. uznaný vinným, že poškodenému P.. S. T. z nebanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, tj. prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona.

Z vyššie rozvedených dôvodov krajský súd napadnutý výrok, ktorým poškodeného P.. S. T. s nárokom na náhradu škody odkázal na civilné konanie, zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obžalovanému P.. A. Z. uložil povinnosť nahradiť poškodenému Ing. S. Zváčovi nemajetkovú ujmu vo výške 1.000,-€.

Odvolací súd neurčil lehotu na plnenie, nakoľko obžalovaný na hlavnom pojednávaní deklaroval, že ohľadne uplatneného nároku poškodeného na nemajetkovú ujmu, bude rokovať so splnomocnencom poškodeného, resp. s poškodeným a preto krajský súd v tomto smere odkazuje na § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.